

Nowelizacja rozporządzenia (WE) nr 223/2009 w sprawie statystyki europejskiej

30.6.2026 - | Główny Urząd Statystyczny

W listopadzie 2024 zakończony został proces legislacyjny dotyczący nowelizacji ramowego rozporządzenia w sprawie statystyki europejskiej. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/3018 z dnia 27 listopada 2024 r. zmieniające Rozporządzenie (WE) nr 223/2009 w sprawie statystyki europejskiej, opublikowano 6 grudnia 2024 r. w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

Jest to druga zmiana ramowego rozporządzenia statystycznego od czasu jego przyjęcia w 2009 r. Pierwsza nowelizacja, z 2015 r., dotyczyła przede wszystkim wzmocnienia niezależności zawodowej organów statystycznych oraz wzmocnienia przepisów dotyczących dostępu do danych administracyjnych i możliwości udziału w procesie kształtowania rejestrów administracyjnych.

Główne zmiany, względem dotychczas obowiązujących przepisów, dotyczą:

- **dostępu do danych pochodzących od podmiotów prywatnych (Privately Held Data - PHD)** - wprowadzono nowy, kompleksowy mechanizm umożliwiający Krajowym Urzędom Statystycznym i Komisji (Eurostatowi) **wnioskowanie o dane pochodzące od podmiotów prywatnych** w przypadku, gdy dane te są absolutnie niezbędne do tworzenia statystyki europejskiej i nie mogą być pozyskane w inny sposób;
- **reagowania na sytuacje kryzysowe** - wprowadzono mechanizm umożliwiający Komisji (Eurostatowi) podejmowanie **pilnych działań w dziedzinie statystyki** w przypadku sytuacji kryzysowych (np. kryzysów zdrowotnych, energetycznych), gdy pilne potrzeby polityczne nie mogą zostać zaspokojone w ramach regularnego Europejskiego programu statystycznego;
- **statystyk będących w trakcie opracowywania (Statistics Under Development - SuD)** - wprowadzono kategorię **statystyk będących w trakcie opracowywania**, które mogą być publikowane bez konieczności spełnienia wszystkich kryteriów jakości statystyki europejskiej, pod warunkiem wyraźnego oznaczenia jej statusu. Celem jest umożliwienie szybszego wdrażania innowacji i nowych metod statystycznych z wykorzystaniem nowoczesnych technologii i nowych źródeł danych;
- **wymiany danych w ESS i między ESS a ESBC** - doprecyzowano zasady wzajemnego dzielenia się danymi niepoufnymi między organami Europejskiego Systemu Statystycznego (ESS) oraz między ESS a Europejskim Systemem Banków Centralnych (ESBC). Komisja (Eurostat) zobowiązana jest do stworzenia bezpiecznej infrastruktury technicznej ułatwiającej tę wymianę;
- **nowych i zaktualizowanych definicji** - w rozporządzeniu wprowadzono nowe pojęcia niezbędne w kontekście cyfrowego środowiska pracy Europejskiego Systemu Statystycznego (ESS): „dane”, „metadane”, „posiadacz danych”, „źródło danych”, „dostęp do danych” oraz zaktualizowano definicję „wykorzystania do celów statystycznych” (rozszerzoną o cele badawcze i naukowe oraz tworzenie operatów losowania).

Więcej informacji nt. Europejskiego Systemu Statystycznego i organizacji Międzynarodowych znajdziesz [na stronie](#) GUS

<https://stat.gov.pl/aktualnosci/novelizacja-rozporzadzenia-we-nr-2232009-w-sprawie-statystyki-europejskiej,52,2.html>